

- журналістики у медіапросторі в період воєнного стану; правові підстави діяльності військових журналістів під час воєнних дій. Київ: ВД «Професіонал», 2023. 676 с.
4. Кузьменко Л., Куц Л., Дворовий М., Погорелов О. Саморегуляція українських медіа під час дії воєнного стану в Україні. З досвіду роботи Комісії з журналістської етики. Київ, 2023. 138 с.
  5. Рекомендації КЖЕ щодо висвітлення загибелі людей під час війни. URL: <https://cje.org.ua/statements/rekomendatsii-kzhe-shchodo-vysvitlennia-zahybeli-liudey-pid-chas-viiny/>
  6. У регіональних медіа стало менше новин про війну: дослідження IMI. URL: <https://imi.org.ua/monitorings/u-regionalnyh-media-stalo-menshe-novyn-pro-vijnu-doslidzhennya-imi-i61868>.
  7. Media Development Foundation. Стан українських регіональних медіа 2024 року. URL: <https://research.mediadevelopmentfoundation.org/>

Наталія Ковтун, Дарія Шевченко
(Черкаси, Україна)

КОНВЕРГЕНТНІСТЬ ЯК ОСНОВНА ПРОФЕСІЙНА НАВИЧКА ЖУРНАЛІСТА В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Однією із провідних ознак розвитку інформаційного простору є поява нових медіа. В основі еволюції традиційних засобів масової комунікації лежить процес конвергенції – розширення комунікаційних платформ для просування інформаційного ресурсу, розповсюдження його контенту й організації зворотного зв'язку, що забезпечує інтерактивність. Характерними особливостями нових медіа є: поєднання різних типів мовлення на одному ресурсі; одночасність викладу й інтерпретації інформації; персоналізація інформації, конкретність її формулювання й орієнтованість на життєве середовище; адресність потоку інформації; інтерактивність та запровадження онлайн-комунікації; оцифрування видань та створення електронних архівів.

Усі описані прояви можна об'єднати термінолексемою «конвергентність», що походить від латинського слова «convergo» та означає «зближаю» [9]. На думку В. Шевченко, «конвергентність, завдяки інформаційним технологіям і системам комунікацій, інтегрує всі види медіаконтенту в єдину систему, за рахунок чого створюються нові типи медіа та платформи (веб-видання, блоги, розширення для браузерів, соціальні мережі, цифрове відео, інтерактивне телебачення, мобільна телефонія тощо). Конвергенція позначається на різних галузях — злиття технологій, видів соціальної комунікації, виробництва медійного продукту. Цифрові медіа забезпечують інтерактивну взаємодію користувача та виробника інформації. Користувач миттєво реагує на медіаконтент, який отримує в режимі реального часу, може запропонувати власну тему чи спрямувати висвітлення події у певному напрямку. Це має переваги для виробників контенту, журналістів, фотокорів, редакторів, блогерів, проте підвищує вимоги, що включають специфічний підхід до творчого процесу виготовлення новин, форм управління комунікаційним процесом. Глобальне поширення інформації та комунікацій створює можливості для координації дій і спілкування як на масовому, так і на індивідуальному рівні» [9, с. 92].

Дослідженню питання конвергентності в журналістиці присвятили свої роботи І. Зінкіна [6], С. Коваль [2], О. Кондратенко [3, 4], І. Печеранський [6], В. Чуркіна [8], В. Федоренко [8], В. Шевченко [9]. Зокрема, В. Чуркіна [8] та І. Новосельський [5] акцентують увагу на тому, що конвергентність виступає важливим чинником розвитку інформаційного розвитку суспільства, а В. Шевченко описує визначальні ознаки конвергентності в медіа [9]. Дослідники І. Печеранський та І. Зінкіна [6] описали принципи роботи нової конвергентної редакції в умовах впливу процесу конвергенції на медіа [6], однак питанням, що стосуються професійних вимог до журналістів, які працюють у конвергентній редакції приділено недостатньо уваги. Мета цієї статті полягає в тому, аби проаналізувати, які переваги має конвергентний журналіст та яка його роль в сучасних медіа на прикладі «Суспільне Черкаси».

Основна ціль конвергентної журналістики – об'єднати друковані, телевізійні, радіо та онлайн-формати в один інформаційний потік, отже, конвергентність у журналістиці означає вміння працювати з різними медіа платформами одночасно. На думку І. Новосельського, конвергентний журналістці – це не просто журналіст, який вміє робити все чи майже все, а журналіст, який може визначити, що для якої історії краще, який тип медіа краще розкаже цю історію, і через який тип медіа його аудиторія краще прийме цю історію [5]. Указаний вище підхід вимагає від журналіста універсальних навичок та можливості працювати з різними форматами контенту. Можемо зробити висновок, що конвергентний журналіст — це універсальний фахівець, який працює з різними медіаплатформами, забезпечуючи ефективне поширення інформації та залучення аудиторії через різні канали комунікації. По суті, конвергентним журналістом нині бути важливо через сучасні вимоги медіаіндустрії, які постійно змінюються і потребують багатофункціональних навичок. Водночас робота конвергентного журналіста може бути дуже цікавою та динамічною. Справжня конвергенція, не обмежується лише додаванням одного типу контенту до іншого. Швидше, це коли конвергентний журналіст прагне поширювати контент якомога більшою кількістю способів. Це можливість постійно розвиватися і працювати на стику різних медіа, що робить професію захоплюючою, хоча й виснажливою.

Узявши до уваги досвід роботи конвергентної редакції «Суспільне Черкаси» можемо виокремити кілька переваг для журналіста, які надає конвергентність [7]:

- *Універсальність*. Конвергентний журналіст вміє створювати контент для різних форматів — писати статті, знімати відео, монтувати подкасти або вести блоги., що дає змогу адаптувати матеріали до різних аудиторій та платформ.

- *Ширший доступ до аудиторії*. Конвергенція уможлиблює охопити більшу кількість людей через використання різних каналів комунікації. Наприклад, одне й те саме повідомлення можна подати через відео на YouTube, текст у блозі та короткий пост у соціальних мережах.

- *Інноваційність*: Журналісти, які працюють з різними форматами, частіше використовують нові технології та підходи для подачі матеріалів, що робить їхню роботу більш інтерактивною та захоплюючою.

- *Гнучкість на ринку праці*. Медіакомпанії часто шукають співробітників, які вміють працювати з різними платформами. Конвергентний журналіст є більш конкурентоспроможним на ринку праці, оскільки може виконувати кілька функцій одночасно.

- *Економія ресурсів*. Конвергентний підхід уможлиблює ефективніше використовувати ресурси редакцій, коли один журналіст може створити матеріал для кількох платформ замість того, щоб залучати різних спеціалістів для кожного типу медіа.

Отже, конвергентний журналіст є цінним для сучасних медіа, оскільки його здатність працювати на різних платформах підвищує якість та ефективність роботи, проте варто зважати на те, що працювати конвергентним журналістом може бути доволі складно через низку факторів, які вимагають універсальних навичок та постійної адаптації. Конвергентні редакції працюють у дуже швидкому ритмі. Журналісти часто повинні створювати матеріали для кількох платформ одразу і робити це в стислі терміни, що є створює значне навантаження і є стресовим. Кожна платформа має свої вимоги до формату та стилю контенту. Журналіст повинен враховувати ці особливості, щоб ефективно донести інформацію до різної аудиторії. Наприклад, новина для сайту відрізняється за стилем від матеріалу для соцмереж. Через необхідність постійно бути в курсі подій, працювати в різних форматах і бути в курсі технічних новинок, журналісти можуть відчувати значний стрес і емоційне виснаження.

Ураховуючи викладені фактори, можемо зробити висновок, що сучасний журналіст в епоху конвергентних медіа схожий на людину-оркестр, й без окреслених навичок йому буде важко адаптуватися у сучасному медіасередовищі.

Література:

1. Дяків Х. Ю. Телеінтерв'ю і труднощі для журналістів. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог: НаУОА. Вип. 1 (69). 2018. С. 139–142.
2. Коваль С. В. Практика залучення користувачького контенту регіональними медіа. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*. 2017. Vol. 19. С. 47–50.
3. Кондратенко О. В. Конвергентна журналістика. Огляд. Стаття. URL.: <https://www.piddubny.com/konverhentna-zhurnalistyka-ohlyad/>.
4. Кондратенко О. В. Конвергентна журналістика. Вміння і навички. URL.: <https://www.piddubny.com/konverhentna-zhurnalistyka-vmynnya-i-navychky/>.
5. Новосельський І. Ф. Конвергенція медіа як чинник розвитку інформаційного простору України: політологічний аспект. URL.: http://politicus.od.ua/3_2020/11.pdf.
6. Печеранський І., Зінкіна Д. Конвергентна журналістика у сучасному медійному дискурсі. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво*, 2(2), С. 128–136. URL. <http://surl.li/hzmjrq>.
7. Редакційні засади інформаційного мовлення ПАТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України». Київ, 2020 р. 55 с. URL: <http://surl.li/yjqum>.
8. Чуркіна В.О., Федоренко В.Г. Конвергентність та мультмедійність медіа в XXI столітті. URL.: <https://medialiteracy.org.ua/konvergentnist-ta-multmedijnisnist-media-v-hhi-stolitti/>.
9. Шевченко В. Е. Кросмедіа: контент, технології, перспективи: колективна моногр.; *Інститут журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Кафедра мультимедійних технологій і медіадизайну. 2017. 234 с. URL: <https://www.academia.edu/35581441/>